

Joure, 3 juli 2024

Inspraakreactie betreffende de Perspectiefnota:

- artikel 31
- artikel 47

Geachte gemeenteraadsleden,

Binnenkort buigt u zich over de Perspectiefnota. Hierin is een voorstel opgenomen voor verhoging van de begrotingssubsidie van drie culturele organisaties in 2025, waaronder stichting Erfgoed, Natuur en Landschap, waar ik, Iris Nutma, directeur van ben. We zijn heel blij met deze steun. Maar we maken ons wel zorgen, omdat deze aanvulling op onze subsidie niet structureel is.

Stichting Erfgoed, Natuur en Landschap is in 2018 ontstaan uit een fusie en bestaat uit drie 'afdelingen':

- Museum Joure, het museum over de Jouster maakindustrie, dat in 2023 bijna 28.000 bezoekers trok;
- Mar en Klif, het bezoekerscentrum voor het Nationaal Landschap in Oudemirdum, dat ook cursussen over het landschap en de Gaasterlandse Natuurweek organiseert;
- Groen Doen, het netwerk voor natuur- en duurzaamheidseducatie, waar ruim 90 basisscholen in De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân lid van zijn.

Aanvullende informatie over de drie afdelingen geef ik mee met de tekst van deze inspraakreactie.

Zoals gezegd zijn we erg blij dat het college voor 2025 en ook voor 2024 middelen beschikbaar wil stellen om onze tekorten mee op te vangen. Dat is ook echt nodig. We hebben te maken met flink gestegen kosten. De salarissen zijn met 15% omhoog gegaan en we merken op alle fronten de gevolgen van de inflatie.

We doen ons best om zelf een deel van het gat te dichten. Door de prijs van de entreekaartjes te verhogen, meer inkomsten uit de winkels te halen en het lidmaatschap van Groen Doen duurder te maken. En door iets te snijden in uren, zo nodig in openingstijden en in het dagelijks onderhoud van panden en materialen. Zo hopen we – samen met de extra bijdrage van de gemeente – in 2024 en 2025 zwarte cijfers te kunnen schrijven.

Als na 2025 die extra bijdrage van de gemeente wegvalt, dan verwachten we grote problemen. De mogelijkheden om verder te bezuinigen zijn heel erg beperkt. De vele oude panden brengen hoge vaste lasten met zich mee. Verder daarin snijden kan niet. En verder in uren snijden kan ook niet. We doen namelijk al heel veel werk met vrijwilligers, in totaal bijna 200.

Gelukkig zijn de vrijwilligers graag bij ons aan de slag en zien ze hun werk als een zinvolle en gezellige tijdsbesteding. De meeste vrijwilligers werken behoorlijk zelfstandig, maar ze hebben wel ondersteuning nodig. En die verdienen ze ook! Vooral in drukke periodes en bij lastige klussen. Met minder betaalde uren kunnen we die ondersteuning niet overeind houden.

We willen geen 'rupsje nooit genoeg' zijn. Maar vragen toch ook uw aandacht voor artikel 47 van de Perspectiefnota, die gaat over het ontzamelen van de collectie van onder andere Museum Joure. Deze is opgeslagen in het depot in de 'Evenementenhal'. Als dit gebouw een andere bestemming krijgt, dan moet de collectie verhuizen. Ter voorbereiding daarop willen we de collectie graag ontzamelen. Dat wil zeggen dat we dubbele en minder passende objecten uit de collectie halen, zodat er in een nieuw depot minder ruimte nodig is. Helaas is ontzamelen volgens de museumnormen een arbeidsintensief proces en daardoor duur. Voor het realiseren daarvan hebben wij uw steun echt nodig.

Kortom, we zijn blij met het voorstel van het college, maar hopen dat u dit wilt aanvullen door:

- de extra steun vanaf 2025 structureel te maken (artikel 31 van de Perspectiefnota);
- een bijdrage voor het ontzamelen van de museumcollectie toe te kennen (artikel 47 van de Perspectiefnota)

Bedankt voor uw aandacht.

Stichting Erfgoed, Natuur en Landschap algemeen

- De directie en de financiële administratie (samen 1,3 fte) werken voor alle drie de afdelingen.

Museum Joure

- Museum Joure is gevestigd op een voormalig industrieterrein in 10 historische gebouwen in Joure, waarvan 6 rijksmonumenten.
- Het museum laat vier vaste tentoonstellingen zien over:
 - Douwe Egberts/koffie&thee,
 - Friese klokken,
 - Drukkerij
 - Metaal (koper en zilver)
- Daarnaast organiseert Museum Joure wisseltentoonstellingen, lezingen, workshops en kinderactiviteiten in de vakanties (onder de titel De Maakfabriek);
- Museum Joure is een geregistreerd museum (audit herijking museumregistratie was in 2024);
- De totale collectie van Museum Joure bestaat uit ca. 9.000 objecten.
- Museum Joure huisvest het Histoarysk Wurkferbân (archief en werkplekken) en Filmhuis Joure (ééns in de 2 weken).
- Organisatorisch draait Museum Joure op ca. 140 vrijwilligers, die alle functies vóór de schermen vervullen. Zij worden ondersteunt door 2 medewerkers gedetacheerd vanuit Empatec (1,8 fte, beheer en schoonmaak), 2 vaste medewerkers (1,4 fte, conservator en vrijwilligerscoördinator), 1 tijdelijke medewerker via het Mondriaanfonds gesubsidieerd (0,6 fte, communicatie). De directie en financiële administratie springen zo nodig in bij uitvoerende werkzaamheden. Activiteiten voor scholen worden door ZZP'ers uitgevoerd.
- Museum Joure trok in 2023 bijna 28.000 bezoekers, waarvan xxx betalend.

Goed te weten:

- Enkele vrijwilligers zijn zelfs zo betrokken, dat ze een vereniging Vrienden van Museum Joure hebben opgezet. Met als leukste actie de badeendjesrace op 1 juni jl. Inmiddels heeft de vereniging ca. 200 prive-leden en ruim 100 zakelijke leden.
- De groep vrijwilligers die meer begeleiding nodig heeft, groeit en vraagt ook veel tijd en dus geld. Eigenlijk zou juist extra financiering voor het begeleiden van deze groep logisch zijn.

Mar en Klif, het bezoekerscentrum voor het Nationaal Landschap

Nationaal Landschap
Zuidwest Fryslân

*Bezoekerscentrum
Mar en Klif*

- Het bezoekerscentrum is gehuisvest aan de Brink in Oudemirdum.
- In het bezoekerscentrum is een expositie over het Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân te zien, een heemtuin en is een VVV-punt gehuisvest.
- Mar en Klif heeft een collectie opgezette dieren, stenen en cultuurhistorische objecten;
- Het centrum is vrij toegankelijk en trok in 2023 ca. 22.000 bezoekers.
- Er worden in het bezoekerscentrum wisselexposities, lezingen en workshops georganiseerd en (vooral tijdens vakanties) activiteiten voor kinderen.
- In het bezoekerscentrum is ook een educatief programma voor basisscholen: Quest.
- Mar en Klif is de plek van waaruit verschillende activiteiten elders in het Nationaal Landschap worden georganiseerd, denk aan:
 - Cursus Ambassadeur van het Nationaal Landschap (inmiddels 14 jaar, ruim 400 mensen hebben de cursus gevolgd);
 - Meet the local: toeristen/inwoners kunnen in kleine groepjes op stap met een ambassadeur van het Nationaal Landschap
 - De Gaasterlandse Natuurweek met als aftrap de Groene Markt;
 - Natuur-ontdek-paden, zoals het Kabouterpad in Oudemirdum;
 - Het UITfestival in Balk;
 - Onderhoud en monitoring Vlindertuin Lemmer.
- De organisatie bestaat uit een mix van ca. 20 vrijwilligers en vijf betaalde krachten (samen ca. 1,4 fte).

Groen Doen, netwerk voor natuur en duurzaamheidseducatie

- Ruim 90 basisscholen in de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân zijn lid van Groen Doen en maken gebruik van het aanbod.
- In schooljaar 2022-2023 zijn vanuit Groen Doen 312 leskisten uitgeleend, 300 lespakketten uitgezet, 600 excursies en 278 gastlessen georganiseerd.
- Groen Doen werkt samen met meer dan 20 organisaties en individuele aanbieders om dit aanbod te realiseren.
- Jaarlijks worden er nieuwe activiteiten ontwikkeld of bestaande activiteiten vernieuwd. In 2023 waren dit o.a. een Weidevogelexcursie i.s.m. het agrarisch collectief, Voorjaarsstakken in de klas (i.s.m. Groenbeheer van de gemeenten), een project over Landschapsfotografie (i.s.m. Bibliotheken Mar en Fean) en een natuur-ontdek-pad in St. Nicolaasga.

- Ruim 13.000 leerlingen hebben in 2023 aan een activiteit van Groen Doen meegedaan.
- De organisatie bestaat uit 2 medewerkers (samen ca. 1 fte, coördinator en administratieve ondersteuning), betaalde gastdocenten (op 0-urencontract of ZZP'ers) en ca. 30 vrijwilligers.